GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Leaf Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0554
4	Work Number	R 2158
5	Page No (From... To)	1 to 34
6	Name of the Work	SABDA LAKSHANAMU
7	Subject	VYAKHARNAMU

శబ్దలక్షణసం

ఋద్ధిమంతుఁడు - - - - ఋద్ధి వృద్ధి, సంపద శబ్దక ము(౩) ధ యూ ఛ[illegible] వచనము;
తెలివి - - - - - - చేయఁ[illegible] అను ధాతు మునాల్గవ శబ్దకము తో ననవి యము —
[illegible] వృద్ధి ము[illegible] అను పాద శబ్దకము (౬) ధ్రమైన కే వచన[illegible], యూ
మూలిన - - - - - సద్ధాంతు వృనకం శబ్దం [illegible] యూ [illegible] డుం దు (య [illegible] మ)
ఘూంతా శ[illegible]వ తి శే [illegible] ము, తా [illegible], అను [illegible]
నామము తో ననవి యము [illegible]
తాలిమి - - - - - [illegible] యూం [illegible] ర ము [illegible]
[illegible] ము, సంపాద శబ్దకము, [illegible]

తెగయఁడ - - - తెగియుధాతువు, సకర్మకము, తుమునాల్గవ శబ్దకమయిన యక్షయ
ము, చేయఁడి - అను నవ్వు యము తో ననవి యము —
చేయఁడి - - - చేయుధాతువు, సకర్మకము, తుమునాల్గవ శబ్దకం బైన యావ్వయము —
వం[illegible] అను (౩) యు తో ననవి యము (తెగియఁడి యఁడి) అనారం డున
వ్వయము [illegible] చేసి తె [illegible], అనుతాంం త[illegible] నచ్చిన —
[illegible] మూండక (౩) యు, విశ్వ శబ్దకము, అకర్మకము, తత్సమ శబ్దకము,
[illegible] ద మ వ్ర రు[illegible] క వచనము; చేయఁడి, అను తుము నాల్గ శబ్దకము తో న
[illegible] ము [illegible] చేయఁడి, వల [illegible] అనగా చేయుట, వల [illegible]

న — — — — ...యం కృకం బైన ...వ్యయము

వ్యతిరింవి — — ద్వౌవి కృకం బైన యవ్యయము. ఉన్నదియను

(డి) యతోనన్వయము; వ్యతిరేకము ధాతు ప్రనకు ...

ఉన్నది — — — సమానకర్తృ(డి) యు, అకర్తృకము, క(రు) కృకము

(త) దము ప్రత్యేకవచనము; గౌణయను కర్తృతో

నన్వయము

(౬) శేషి రిగా — — అవ్యయము, ఉండు ఉదేత అను ప్రదమం ...

ఉండు ధాతు ప్రత్యేకనన్వయము

ఉండేదేశ — — — ఉండు ధాతు ప్రయుక్త భావార్థకము, వ్యతిరేకము విధక్రియ;

ఉండు ధాతు ప్రకృతిక ... ...

ఠ ... — — — ... ...

స్వార్థము — — — ... ...

న ... ...

... — — — ... ...

అ ... — — — అవ్యయము, అనుకరణము; ... ...

... ...

ని యరదము; అది నే [illegible] యును. అనుపమాంశ్రద్ధకమైన (శ్రీ) యు [illegible] ఏకవచన బహు

వచనము [illegible] సు, అ [illegible] మొల్లక మము నై ద్వ్యర్థక రూపములతో శ్లేషార్థపర్యాయము;

ఉ: శ్రీపురాంగలకిననది, నిపురారి [illegible] యను; [illegible] వ యను; పాపురాంగలకిననది, నే [illegible] యను [illegible]

(౨) - పదచ్ఛేదము == (శ్రీ) నీ, ఉనగనీ, యశము, పెంపునే [illegible] శుభ [illegible] యును, ఉ [illegible] సంబుతో, పోనీ, ఆడుమనీ, వరము, అమల జన్మనముల,

అరయంబునే, సాధుసంగతి, తలపనే, ______

(శ్రీ) - - - - అనే [illegible] ము, అమరార్థకము, ద్వితీయా [illegible] వచనము; ఉనగనీ అనునది యను గర్భ ——

ఉనగనీ - - - సమాపక [illegible] య (శ్రీ) [illegible] ము, సకర్మకము, తద్ధిత [illegible] ర్థకము, ప్రథమ పురుషైక వచనము, సాధుసంగతి యను గర్భితోన్వయము,

యతి శమము — ౧ — విశేషణము, అనుష్ఠాన సాధకము, ఉపరి కథితవచనము; తాని చేతి అ
త్రి యకల [illegible] సాధకమున (రు) సాధమ
తెంమన్ — — — సమాకరి కత్రి య సకర్తృకము, క(ర్తృ), సాధకము, ఇవి సాధకము కర్తృ
వ్య సాధకమం; సాధు సంగతి యను కర్తృ, తో [illegible] న నష్ట యము (తెరు గుంటే
అనూన (రు) మకం ముఁ = = అనూన + (రు) ముకంముఁ,) నమానపదము. అనూన విశేషణము (రు) మకం.
౧ విన విశేషణము తో న నష్ట యము
(రు) మకము — విశేష్య [illegible] అను [illegible] సాధకము; [illegible] యున్. అను (త్రి) య తో

న నష్ట యము. ఇవి తే యకం (హ) ధమ — —
చే యున్ — — — సమాకత్రి యసకర్తృకము కర్తృ, సాధకము తద్ధితకర్తృ సాధ
కము, ఉ ధము పు రుష్త కదవన ము; సాధు సంగతి యను గర్తృ [illegible]
[illegible] కం యున్ — — ఉరు + తో కం యున్, సమానపదము. ఉరు, విశేషణము; తో కంయు
నే అన. విశేషణము తో న నష్ట యము —
తోకం యున్ — విశేషణము, అనుమాన సాధకము, ఉధమాం బహు
వచనము; అరు మన్ అను (త్రి) య కు కర్తృ ఇవి తే యకు (రు)
ధమ

[illegible] (శ్రీ) [illegible], [illegible]

డు. వాండు ఉలెవను తిరిచెను, నే పురాము న జ . పితిరి (వి

విరిచెనను (శ్రీ) [illegible] కల. గర్త పాడు, వం కి తిరనను (శ్రీ) యల రే

దలకే. పాము; అప్పడు రాం కన్నె కులలు, ఉలకే విరాగెను, రాం

కి మాం రవి కుండు శ కాన్నడు పంద మూ యలు ము వి రెం నే [illegible]

కొప్ప ము నవ శ బిదల (శ్రీ) [illegible] ము య [illegible]

యములు రెండు విధములు; స మాం వనే (శ్రీ) యలని

కే త్రు బి డసి. ఇం ద్రు కె క్షి బి [illegible] న వి త్రిం క్షు కే క్షి

ము ఖ ము సుం ద ర ము; చ డు వు ఱ [illegible] ము;

ని తా ద రు ము గ జే ర వ బి డు ము; ఉ: సుం ద [illegible]

– ౧౩ – చ బి డు ము; యు ద్ధ ముం దు సూ రు డు. తె న వ వి. [illegible] జ గ

మే. మ ర రి యు కే వ్వం [illegible]

– ౧౪ – ఆ డు ———— ౧౪ – [illegible]

– ౧౩ – అ [illegible]

?.నలు — — — విశేషణము, అం... ...సు విశేష్యము ...
మును బోధించెను —
రెండు — — — విశేషణము, అంగములు అను విశేష్యముతో
అంగములు — — — విశేష్యము, అమమాశరధిక్తము. (శ్రీ) ధశరుం ... చ
ను — — — మీ మన్సేయము; (వెలిద ఫా యాంగా క్రితి తోర...
త్తి నే ఆయను శ్రీర షన్ డుడె. ఆ వు చ న్లి రి
మొక్షేవి — — — అన్న్యయము, అన్న్యర్థిము అను విశేషణము ల వోన న్వెలి
శ్రీశ్రీ వ్ము — — వి... ము, (శ్రీ) ధ ... విశేష ధ వనె ము, అనుమాద ...

౬

అ ష్ట మ [illegible] - - - - న మ [illegible] క (త్రి) [illegible] స్తుతి కృత్తము, త ద్ర్ త్రా తో ల

త్రి క చ వ న ఘ్ను క స్త్రీ య గు ౨౦ (౮) య క తౌ న నవి య ధ

ఋ న కాం గ శ ఙ న ల ని యాం రాం ం [illegible] క ప్ర తి

౩ ద కృష్ణ న ల - - - - ద శే ష వి మ ఋ ల ద స్త్ర క ము. (పు) క మ [illegible]

ఔ ౦ తు క న (కే) ము కు [illegible] శ

తా మ - - - - న శ్లో గా మ మ (క) ద మ [illegible] నా వి న ము

సే వి న - - - - తా [illegible] క క రి [illegible] ము, [illegible] మ న

ల తా శ్రీ ము - - - - [illegible] శ్రీ మ మ వ [illegible] (శ్రీ) [illegible] క వ వ

లోపల — — — వాక్యాద్ధారా వహ్ని, అకర్తృకము, తుమున్నిమిత్తార్థక
ర్థ్యయము; ఈ వచనీయము(కి) యొక్క న్వయము. (క్త్వా)
అడుమని — — — సమానకర్తృకము, కర్త్రర్థకము, సకర్మకము, తద్ధర్మార్థకరణ
(ఉ)ద్ధమపురుషైకవచనము, సాధుసంగతి యందు కర్తతో నన్వయము
కేరము — క్త్వార్థయము; మెరయుంచుకొని అను(కి) యతో నన్వయము
తినుట చూచినవాడు — తినుట + చూచినవాడు విశేషణము; చూచినవాడు
అను విశేష్యము తో
చూచినవాని — విశేష్యము, అసమాపక క్రియ, ద్వితీయైకవచనము

మెరయుంచుకొని అను(కి) యకు గర్త
మెరయుంచుకొని — సమానకర్తృ(క) యు, క్త్వాంతక(ర్త)ర్థకము, తద్ధర్మార్థకము, (ఉ)త్తమపు
రుషైకవచనము, సాధుసంగతి యందు కర్తతో నన్వయము. మెరయు ధాతువు.
సాధుసంగతి — — — సంస్కృత సమాసము, విశేష్యము, అమహదర్థకము, (ద్వి)తీయైకవ
చనము; ఉసకునకు, ..., అడుమని, మెరయుంచుకొని, అను
(కి) యాపదములకు గర్త
తలచుచు — — — తలచు ధాతువు, సకర్మకము, తుమున్నిమిత్తార్థకమైన యవ్యయము, (
దీనికి గర్త ... అనగా సాధుసంగతిని, కర్త ...

ర హరత్నేశము — — తుంతహరండుం, జే సులకర్తన్, తనమన్నెదుం, అయి ఉండెనే నిమిషము ... — ఈసు ధాతువు, అకర్మకము, క్త్వా ప్రత్యయాంతమైన యవ్యయము. అంతకుం
త్రయుం, పని, నిశ్చయం, పనే, తగని జేరనం, ము, [illegible] యనే, ని, రము ... డను అనే పదము తో డను, ఉండెడి అనే అవ్యయము తో డను అవ్యయము
గారనే, (నిమిషమాత్రనే +,) [illegible] యనే, చేయనే ... ఉండనే — — ఉండు ధాతువు, అకర్మకము, తుమున్ ప్రత్యయాంతమైన యవ్యయము
అంతకుండు — — [illegible] వము, [illegible] నే దవదమ్ము, ఆయి, ఉండ ... అంతకుండెడు అనే పదము తో డను, చేయనే అనే అవ్యయము తో డను
నే, అనత్రయాం జన్వయము, [illegible] అవ్యయము, [illegible] అవ్యయము — ... నన్వయము.
జేసు అనే — — — అనే పద్యము, మహం దరధి [illegible] కమ్మ షష్ఠి, చవరు వచన ... నిమిష [illegible] నిమిష + మాత్రము) అవ్యయము. నిశ్చయం. పనే అనే అవ్యయము తో నన్వయము
అసమ్మతేదు — — — అనే షణ్ణము, అంతకుండు [illegible] అనే పద్య [illegible] తో నన్వయము ... పని — అవ్యయము, నిమిషమాత్రము అను పదము తో నన్వయము, అయినను
అనే షణ్ణము [illegible] అవి [illegible] నివి [illegible] ... నిశ్చేయుండనే — తో యుండు ధాతువు, సకర్మకము, తుమున్ ప్రత్యయాంతమైన యవ్యయము.

౧౩

తగని జీవసంబం — — — [illegible] యను [illegible] యగుచు —
[illegible] + జీవనము [illegible] నపదము [illegible] సంబంధ
మిది షష్ఠీ సమాసము [illegible] వసం [illegible] — ఇది షష్ఠి [illegible]
కము ⑤ ధర్మై కవచన [illegible] యను నసము [illegible] వర ⑤ యకు. కర్త
అప్పయుచే — — — [illegible] నే అ [illegible] నవ్య యము —
చేయకుగానే — — — [illegible] చేసి అను [illegible] యము ([illegible])
ము + కానే ; [illegible] ; తగని జీవసంబంధ [illegible]
కానే - అను ధాతువు, [illegible] కంబైన అవ్యయము ; అను [illegible]
— తెలియక [illegible] జీవసంబం [illegible]

చేసి — — చేయు ధాతువు, సకర్మకము, క్త్వా ప్రత్యయాంతమైన అవ్యయము. కర్త-
జనులు అధ్యాహార్యము —
కాలుచునే — — ఇది షష్ఠీ మము, అనుపాదకర్మకము, ద్వితీయైకవచనము, చేయ [illegible]
సనవర్ణ యము కానే నవ్య యము — ([illegible] యము కానే నవ్య [illegible] ము —
చేయునే — — ఇది షష్ఠీ మము, అనుపాదకర్మకము, ద్వితీయైకవచనము, చేయనే అనున
చేయనే — — చేయు ధాతువు, సకర్మకము, తుమున్నర్థకంబైన అవ్యయము.
దీనికి కర్త్రు కారకము నేయడం యునే ; కర్త జనులు
అధ్యాహార్యము ——

తె గు నే – – – స మాం ప క శ్రీ య, అ వ ర్ణ క డు, క శ్రీ కృ క ము త ద్దీ: రా
ధ్యే రధ క యు, శ్రీ ద మ పు రు శై క ప చ న మ: చే య నే ఆ
స న వ్యే య ము తా న న్వ య ము; యు చ్చే లు చే ... నే త గు
ప – – – – అ న గాం చే య యు యు త గు న ని య రధ ము:–
శ్రీ శా ఖి ర ధ కం వై న య య వ్యే య ము, యూ శ్రీ శ్రి కం త
ర ము స్వ [illegible] ము. త గు నె య న గా [illegible] ద ని య యు. శ్రీ
ము: దీ ని నె గాం కం [illegible] ర మ [illegible] వ రు.

వాక్య
విషయ
ఖ్యా

౧౧

౧. వాక్యవిభజనయందు గల వాక్యములను విషయముగను విషయిగను రెండు భాగములుగా విభజించెదము.(కొందరు విషయమును వి
శేష్యమనియు, [illegible] విశేషణమనియు జెప్పుదురు.) ఏ విషయమునగూర్చి (త్రస్తా) తద్విషయము; విషయియనగా నా విషయ
మును గూర్చి చెప్పఁబడినది — ౩. వాక్యములోని విషయము (ప్ర)థమా విభక్తిగనుండును; ఎవఁడు, ఏది, ఎవరు, ఏవియను (ప్ర)శ్నము
లకు సమాధానముగనుండును. ఉ. వాలురు చ[illegible] విరిరి; —(ప్ర)శ్న ఎవరు చదివిరి; ఉత్తరము, వారలు. ౨ ప్ర బాలను; (ప్ర)శ్న ఏవి కను
చెప్పను; ఉత్తరము ౨ [illegible] విషయము — ౪. విషయమును దాని తోడి సంబంధించిన విశేషణ పదములను గాక తక్కిన పదములు విషయి
యని చెప్పను. ఉ. వాలుడు వచ్చి చదివెను. ఈ వాక్యమునందు వాడు వచ్చి చదివెను విషయి) వాడు పుస్తకము స(త్తి)సెను.(ఈ వాక్యమునందు పుస్తకము స(త్తి)
సెను అను పదములు విషయి.) నాకు [illegible] ము వా[illegible] వరుగ త్తు సు.(ఈ వాక్యమునందు నాగా వరుగత్తు సు విషయి.(———

౫. వాక్యము [illegible] ముఖ్యాంశము [illegible] పదము సదాని తోనున్న పదార్థము [illegible] విభక్తియు. ఉ. రక్తిలో నెఱుకును; నీళ్ళు పారును ——
౬. వాక్యములు ఱెండు విధములు; సంపూర్ణవాక్యములు, అసంపూర్ణవాక్యములు. సంపూర్ణవాక్యము ప్రధానవాక్యమనియు జెప్పవచ్చును ——
౭. సంపూర్ణవాక్యమునకు [illegible] కర్తయు క్రియయు తో సంపూర్ణతముగు వాక్యము. ఉ. వాడు రాజ్యము చేసెను ——
౮. అసంపూర్ణవాక్యమనగా అర్థము తోనుండి [illegible] తనకుగా వాక్యము. ఉ. వీరరాజులను జయించి; వాడు వచ్చినపుడు ——
౯. అసంపూర్ణవాక్యములను గలిగిన ప్రధానవాక్యము [illegible] వాక్యమని పేరు; ఉ. వాడు పరరాజులను జయించి రాజ్యము చేసెను.
౧౦. వాక్యములు వాని యర్థములను బట్టి నైదు విధములు — [illegible] వ్యతిరేకార్థకము, ప్రశ్నార్థకము, ఆజ్ఞార్థకము, [illegible] ర్థక వాక్యములు.

ఉ. ధా. [illegible] ములు	
వాడు జీవించుచున్నాడు	స్వార్థకము
వాడు జీవింపడు	వ్యతిరేకార్థకము
వాడు జీవించునా	ప్రశ్నార్థకము
వాడు జీవించుగాక	ఆశీరర్థకము
జీవింపుము	ప్రార్థనార్థకము

గా. ప్రయోగము రెండు విధములు. కర్తరి ప్రయోగము, కర్మణి ప్రయోగము;
కర్తరి ప్రయోగము రెండు విధములు - సకర్మకము. అకర్మకము.
ఉ. సకర్మక క్రియగల వాక్యము సకర్మక కర్తరి ప్రయోగము; అకర్మక క్రియగల
వాక్యము అకర్మక కర్తరి ప్రయోగము; కర్మణి [illegible] క్రియగల వాక్యము కర్మణి ప్రయోగం.
ఉ. - కర్తరి ప్రయోగమందు క్రియ కర్త [illegible] కమనా. కర్మణి ప్రయోగమందు క్రియ క
ర్మార్థకమని చెప్పబడును. ఉ. - సోముడు కూరలు [illegible] ననుచ యించెను. (అకర్మ
క ప్రయోగము.) రాముడు రావణుని జంపెను. (సకర్మక ప్రయోగము) రావణుడు

రాశులనిచేత జెందబడెను. కర్కాటక శ్రీ యోగము: ౯ = సకకర్కాటక అకర్కాటక శ్రీ యోగములు యుండు నగర్త శ్రీ దమూం విచిత్రి గనుండును -
యొదినాకల దెబయునును; కృష్ణి స్వామి యుముల యుద్ధి వాక్యము యుండు మూర్తి ము కర్త విచిత్ర శాదు. యీవాక్యము నక ధర్మము, ఇది నాచే తెవ
వి యుబడి యు. వృత్తి; శీ వినిడి ని నియునారి న (అని) ౧౨ = సకర్కాటక శ్రీ యోగము ండు గర్త, తర్వాత యూ విచిత్రి గను శకర్త శ్రీ ధమూం విచిత్రి గనుండును
స్వా శర్య. వి వ బద్ధి —— అమరికావేశములు శేనిప ఫ్లైను ——

౧. ఖూ. మియుం దు వివాదేశములు లకలవు -
౨. శబది ము(గు) రాంచిడి యుం(శ్రీ) యామూర్తి అనబడును -
౩. దాని క్షి రాయు జడి యుకనాం వయునె దూ ఫ్లుకాని యేయి

౧. మదియు ఖూమిలో వితనమునా యునెత యువాత వివేము శ్రా ల ము గానకేకయొం
డకాస్పి నసుకాంత చెప్పిత గెడనా ఆదినార ముక అడె మొలకయెత్తు నృదిగ
౨. అంతకలం ... కాని నృత్తి యుండ - నిమిషమూం ... యుండ - వగనిక్షి
దనేమి త ద యుద్ధి నమూనా - శ్రీకి కాకర్య రు. ద యు జే దు. దగం నే ——

వస్తి

వాక్యము	వ్యష్టివాక్యము	విధేయము	విషయం
1 భూమియందు చాలా దేశములు కలవు	సంపూర్ణ వాక్యము	చాలా దేశములు	భూమియందు కలవు
2 శబ్దము(గ) వినంబడి ఇం(ద్రి)యము లాకిందనడుచు	సంపూర్ణ వాక్యము	శబ్దము(గ) వినంబడి ఇం(ద్రి)యము	చెవి యనబడును
3 వాడు అమెరికాదేశమును కనిపట్టెను	పై దాని(ప్ర)కారం	వాడు	అమెరికాదేశమును కనిపట్టెను
దానికి జడియక	అసంపూర్ణ వాక్యం	వాడు	దానికి జడియక
నావ నడపుకొని పోయెను	పై దాని(ప్ర)కారం	వాడు	నావ నడపుకొని పోయెను
4 మరియు భూమిమీదికి తత్తనము నాడుచిన తరువాత	పై దాని	కొలంబసు	మరియు భూమిమీదికి తత్తనము నాడుచిన తరువాత

చ వే య కొ య లు వా న ర్త క
దం డ కా సి న ను ——
కొం త చె ప్పు త ని వా రా ——
సా ర ము కె ల దె ——
అ ర బొం ల క రె యె త్రు వా గ్రి బ ——

— — — — ది ఙ్గి —
— — — ది ఙ్గి —
— — — — ది ఙ్గి ——
— — — ది ఙ్గి —
— — — (ల) ధా న వా కై.

వా న —
వం ద ——
కొం త చె ప్పు —
(లం. రో)
అ చ ——

చ వ ల కొం ల ము కే క —
కా సి న ను —
త గి రా రా
సా ర ము కె ల దా —
బొ ల క రె యు త్రు వా గ్రి బ ——

శాస్త్రము

౧ అంతరాం డుజనులకాసస్తిదయయంద
నిమిరమిం(త్రి)మేనినిశ్చయింర్ల
తగనిజ్ఞవసంమత్రహృయాన్నిరముగావేలి
రార్థమేదయాజ్ఞేయుదగనే

అక్షరశాస్త్రము
అసంఖ్యాశాస్త్రము
దియాని
దియాని
(ప్ర)దానశాస్త్రము

శరయంత్రము
అంతకంఠండు
జనులు
జనులు
జనులు

శరము
జనులకాసస్తిదయయంద
నిమిరమిం(త్రి)మేనినిశ్చయింర్ల
తగనిజ్ఞవసంమత్రహృయాన్నిరముగావేలి
రార్థమేదయాజ్ఞేయుదగనే

[illegible]

౽ - శ్రీ ... సమము ...

౩ - ... దశ ... జ్ఞానము ... దేశ ... ॥ —

... విశేష్యము, అమహద్వైకము ... చనము =

చి - శబ్దము - - - విశేష్యము అమహద్వైకము, ... ఏకవచనము ...

... - - - తద్ధర్మి ... విశేషణము, ౩౦ ... విశేష్యము ...

౩౦ ... - - - విశేష్యము, అమహద్వైకము, ... వచనము =

... అను ... యశము ... విశేషణము - ... —

చెడి - - - - విశేష్యము, అమహద్వైకము ... ఏకవచనము ...

డి. తాడు వచ్చెను, చీదల కష్టము తెప్ప, వలయు (ఇచ్చి ఉచ్చైను. వలయు అనునవి. సమం పుత్తె (కి) ధయలు (అసమ [illegible] పతె (కి) యలు లనగా వా తస్ర గ్గదము

- ౩౦ - నుసం పూం రన్న మంచే యని (క్రి) యలు [illegible] రితే కాం యనగా (రి) యలు జన్న ముల గు నవ్వ యమలు; డు. వే చెవ, (రా) యప్ప, వడు దనే, ఇ తాన్త రుంలు ——— ౩౦. ది శే కృరము

౧. - లకు వచ్చెడు ౨ంగ వివక్ష్యి వచన ములు వాని దిశే [illegible] ని రెడుం గవలయు సు; డి. వా డు రెయొం గుచ్చ దు, వారు రెయొం గుచ్చులు, అమే రెయొం గుచ్చ రాంయు,

- ౨ వ రెయొం గన్న ము ——— [illegible] శ బది లచేశ రా ద [illegible]

- ౪. - ఘూం రు యం డు [illegible] దే శ దు లకే ల వృ ——— [illegible] రాం పు అం గ యు ప్రసు రు క్రి వి అ శ్చ శన్న ము లు ———

- ౧ - శే బిగి ము (క్రి) యాం చె డె ౨ం (బి) య మ చె తి అన బ డుల [illegible] గా ఘూం రు షే ర గా డె ర్ధని దు వి దం దుం శ ము వ ర షు స వాస్తే హిం [illegible] ———

- ౩ - ఘ కజ సు ల తా మం కో లన ప దా చ్ద రు తే మ షు ఇ [illegible] [illegible] కు అ చే త వ చ్చ హా ఇన్న ము ఇ ష్టు వి యని ఖ ద్రి దుం తు త విని మూం వి న వా ది కే తె వి య
దేని చా ని యం వ కో కు ము లు గ [illegible] కు ర

దే య మ ల శ న వి ———

౧౯ [illegible] గను. వి శే షన్న మనకు వే డున్న; ఢు- (శ్రీ) యు ఉ మంచి ద్ది చదు వు పే చే త దే వి వి వస్త్ర ద్ది యగు న?— ౦౩. అ వస్థ య ము ల యొగ్రా న్ని (శ్రీ) యాం జ నే య ము ఙు. అ వి మొ క్ష య న గా ధా
తు రు ల యొక్క త్రైవ ధ్ర త [illegible] (శ్రీ) ఖ తే, చే దా [illegible] మె న్ని [illegible] అ వం త రిం వ్య ధ్ర క వ్య తి తే వా ధ్ర క రూ ం వ ము ఙు. మి క్షి వి, గో ష్ప, అం ద ము గు ఆ ష్షు దు,
-౧౬- అ యొ న్య, మొ ద ల యి న్ని (శ్రీ) యాం జ నే య ము యు వొ ౦ వి [illegible] వ్య య [illegible] అ వస్థ య ము ల (శ్రీ) యా ల తో ద ను, వి శే షము ల తో ద ను, అ వస్థ య ము ల కా ద ను న న్వ యం
ను ను. దా ని ం శే సి ర ష్ము, [illegible] త వ్ర రో గా వ డి చె నం, [illegible] మి [illegible] క్రి వి వ ద్ర తి; వ డి కా త్తా సి యుం టి కె వెం ష్టు ము. (చే సి య ను వ వస్థ య ము రమ్ము అ ను (శ్రీ) య తో ద ను, త్వ
ర గాం వ ను న స్వ య [illegible] అ రు (శ్రీ) [illegible] మ్మ మి క్షి వి య సే నె చి. వ డ వి [illegible] య న వి శే ష త్రా ము తో ద ను వ డి గా న ను న వి త్రా షి య ను న వ్య య ము తో ద ను న న్వ యం చు ను—
-౧౭- న తే ష్ట నే (శ్రీ) [illegible] య వి [illegible] ము ల తే ష, ల తో ద ను న క్ష [illegible] తో ద ను వ న వి యుం ష్టు ను; ఢు. [illegible] తో డి [illegible] మే క ను వి ను చుం ద గాం; వి చ్చ ఉ తి ను చుం ద గా న
[illegible] నే ష్టు నే [illegible] ను వస్త్ర ష్ఠ మ. వి వి కె క్షా [illegible] యు న తి ను అ ను దా వి కె గ ర [illegible] వే క న అ క ర్తు కే (శ్రీ) యాం జ నే య ము ఙ యు న యా త్మ య

...త్వరం పుష్పి రజ...ర ... = రజస్వల ఋతుమతి గన ... పుష్పవతి గా ని రె ... ప్పు కుండు ఘా. పుష్పిణి ... పెంచిన స్త్రీ రుం గవలయు; ఉ- కో. ఱ. నాం
-నా- పే శ్వ ము ౦) అగ్నేన సు(క్తి) యు ఆత్రేం ధి యున్నది) వా ... ఉతన్న ఉనుక్తి యాలో పెంచి యున్నది) --- నా- ఆకే తన వాంచ నేయు ల రెుక్క శ్రీ తే యా వి ఘృక్తికి చి రు ఉగ(వ)
-త్రి- ధృవం తరుము గరవత్సుసు; ఉ- రథ్యాము క్తి సెం దు, తన ము ... చెను, రథ ము సైప్త పు చ యు సూ చౌంచ సన యక్తము) — ష్త్ర- శ్లాం కృప ము లో గర్భసుది లు పు త చ ము వేని య పు డు
జాను ల కే శ్ర యని రొుదు గ వ లయు; ఉ- తేం తౌ య యాం వల ... జాం ప ల్లపు రు- వ రశ్చ ము వ స్పం నలి జై ప్పం చు కన్ని రు) అజ్ఞుడు రు, చెప్పు చు నాన్ని రసు(క్తి) య లకు
-ఇ- గ ర్భ్వ ధ రము జనుఉం అ శ్రాక్రి వర్శము ——— నా- ఆ శ్వ కా ము యు వి ష్ఠ య రు ... యున పు డ వి లో పెంచి యున్ని సు(క్తి) యా వ ద రు ల రెుక్క (ప) శ్రీ య ల చే
-నా- త వా ని నేయా పెరం వ వచ్చెను; ఉ- వ చ్చా యు నాని ఉం వా రు(వ చ్చా చు నాన్ని పు) నీవు (కౌ ప్ప చెడ రి/ వా రు) — నా- ధా రు పు రెుక్క భా వా ద్గ క రూం ప ము(క్కి) యా

మృ యు [illegible] ... యం తిని
వి శ్రే షణ ము స త తృ క [illegible] యున
రణ ము అ క త్రి క ము యు [illegible]
... హరి తా. స్వ మున కై క్రి యు వ [illegible] న చె త వ యు వి డి [illegible] త్రి ము 24
నే క్ష దత్తో డ హం శ్రీ ము వ్వ యుం పొ న. శ్రీ [illegible] యు శ్రీ [illegible] ము
శ్రీ వ చ వ్వ [illegible] బి పు వ చ్చె న రు యు గా హం [illegible] న ఫు ఘ్న [illegible]
[illegible] క కె మసీ ల [illegible] గా సుం డు స ఫు [illegible] యు వ న క్ష తే [illegible] నం సా డు

ము ల నె ర [illegible] కా మ [illegible] య్యం మ న్యుకు: బాం మ మ చ్చ న మ నే
- ౧౯ - నె నీ క్షా కృ న మ గ [illegible] డు; త క్ష స్తా డు — [illegible] బాబ్రి లె ర
౩ - డు. కం గ డు తెల్త్రే - మ గ్గా [illegible] న (బాం బాం [illegible] నం మ గా [illegible]
- ౧౭ - శ మల రొల్త్రే ధ ల శు నె క్షి, తా ని ని బాం (ని స. ది మ త్రే, గ నీ
- ౨౦ - (చ్చు ల గ. ల డు; డు. అ వ్వ [illegible] అ వ్వ ల కి [illegible]
ల ని రెం డుల వి ధ మ ల. వ. ర్త
ము, న [illegible] మ ధు కూడు.

- ౪- విశేషణములనగా విశేష్యముల యొక్క గాని యు(ష్మ)ద్యముల యొక్క గాని గుణములను తెలుపు శబ్దములు; ఉ॥ వన్నె, తియ్యని, తెల్ల, యోగ్యము, ద్రవ్యము ఇత్యాదులు
- ౬- సర్వనామములనగా విశేష్యములకు బదులుగ వచ్చు యోగ్యమైన పదములు; ఉ॥ వాడు, అది, నీవు, నేను, తాను, వారు, వీరు, ఎవరు, ఏమి, అంతరు, కొందరు
- ౭- ఆకలి, కోపము, ఇత్యాదులు — ౭- క్రియలనగా వ్యాపార[illegible]ను బోధించు పదములు - ఉ॥ తినెను, కూర్చుండెను, వ్యాపారమును బోధించు పద్ధతి
- ౮.(తన్ను చూపిందు, కూర్చుండె) యను వచ్చు యను వ్యాపారమును బోధించు చున్నది) వ్యాపారము వగా చలనము — ౯- అవ్యయములనగా విభక్తి, వచనము, లింగములు
- ౯- విశేషణ శబ్దములు; ఉ॥ మిక్కిలి, త్వరగా, తిన్న, మంచి ఇత్యాదులు — ౧౦- సముచ్చయములనగా రెండు పదములను గలుపు మనస్సు పదములు; వాని నీళ్ళు యద్భుతము
తేనె వర్తిల్లు [illegible] వారి శబ్దము; [illegible] [illegible] సముచ్చయములు కొన్ని సముచ్చయములు తెలిపెడి పదము పదమునకు గల్గు యుండును —

[illegible] ఉన్న [illegible] మనగా [illegible] మును [illegible] — విశేషణ, పదము, [illegible] మొదలగు [illegible] ముగా [illegible] సంబంధము ను తెలియ-

చేయునది — 3- శబ్దము లెన్ని యవి. నామ విధములు — విశేషణములు, [illegible] పదములు, సర్వనామములు, క్రియలు, అవ్యయములు, సమాసములు [illegible]

3- విశేషణము లనగా నామములు, గుణములు [illegible] గాని [illegible] గాని నామములకు [illegible] విశేషణము లనబడును. [illegible]

[illegible] — సంగ్రహము [illegible] — [illegible] — [illegible] సంఖ్య — సర్వ [illegible] — [illegible]

4- విశేషణము లెన్ని యవి నాలుగు విధములు — గుణ విశేషణము — సంజ్ఞా విశేషణము — గుణ విశేషణము — క్రియా విశేషణము — [illegible] — [illegible]

(గుణ విశేషణములు) [illegible] (సంజ్ఞా విశేషణములు) [illegible] (గుణ విశేషణములు) [illegible] — క్రియా విశేషణము —

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(ప) మానినాను సంవ్రత (స్తు) త దా శృంగం
యుం డు దారుణం కాం జ్ఞి న శుభ జస్తాగం
గరం జా దారు యూను శ బ్బ లక్ష్మీ దా
మ (వా) పి న వి ——
ప౨౪జూన్తె మూ॥8 79 సం॥ రం॥ ——

11

TEL·R·2158
B·554

CURZON&CO

TEL
B·554